ECLI:LV:KURT:2022:0817.11151055220.4.S
Lieta Nr. 11151055220

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ventspilī 2022. gada 17. augustā

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Guna Troika
piedaloties prokurorei Lindai Dalderei
aizstāvim Anatolijam Gļanenko

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas un /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ un /pers. C/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās neatļauti realizēja psihotropo vielu.

2020. gada 11. novembrī ap plkst.15.00, /pers. B/ un /pers. C/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās par viņu rīcībā esošā medikamenta "Clonazepam TZF 2 mg tabletes" realizāciju, pēc iepriekšējas telefoniskas saziņas devās uz autobusu pieturu pretī mājai /adrese/. Satiekoties ar personu, kura bija sagatavota speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanai, /pers. B/ un /pers. C/ aizgāja ar personu, kura bija sagatavota speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanai, līdz mājas /adrese A/ kāpņu telpas durvīm, kur pārdeva viņam un tā neatļauti realizēja rūpnieciski izgatavotā blisterī un blisteru fragmentos kopumā 49 tabletes medikamenta "Clonazepam TZF 2 mg tabletes", kas satur psihotropo vielu – 0,098 gramus klonazepāma, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 8. novembra noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" (*spēkā līdz 01.06.2021.*), ir kvalificēta kā bīstama psihotropā viela, kura var tikt izmantota ļaunprātīgos nolūkos (III saraksts).

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošo narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori), iedalījumu apmēriem", /pers. B/ un /pers. C/, neatļauti realizējot – 0,098 gramus klonazepāma, neatļauti realizēja šīs vielas apmēru, kas pārsniedza daudzumu, sākot ar kuru daudzumi atzīstami par nelieliem (0,06 grami), bet nepārsniedz apmēru, sākot ar kuru daudzumi atzīstami par lieliem (5 grami).

Ar savām darbībām, kā fiziskas personas, realizējot III sarakstā iekļautās zāles, /pers. B/ un /pers. C/ pārkāpa likuma "Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likums" (*likuma redakcija 01.07.2020.-31.05.2021.*) 9. panta pirmās daļas nosacījumus, kur noteikts, ka darbību ar III sarakstā iekļautām zālēm veic tikai tad, kad saņemta speciāla (licence) farmaceitiskajai vai veterinārfarmaceitiskajai darbībai, kā arī 36. panta pirmās daļas prasības, vadoties no kurām III sarakstā iekļautās zāles drīkst izsniegt tikai pret Ministru kabineta noteiktā kārtībā izrakstītu recepti, kurā norādīta to terapeitiska lietošana.

Šādi /pers. B/ un /pers. C/, pārdodot personai rūpnieciski izgatavotā blisterī un blistera fragmentos kopumā 49 tabletes medikamenta "Clonazepam TZF 2 mg tabletes", kas satur psihotropo vielu – 0,098 gramus klonazepāma, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās neatļauti realizēja psihotropo vielu.

Ar savām darbībām /pers. B/ un /pers. C/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas izmeklēšanā, īstenojot Kriminālprocesa likuma 498. panta pirmās daļas prasības, /pers. B/ un /pers. C/ sevi par vainīgiem pirmstiesas procesā izvirzītajā un iztiesāšanā uzturētajā apsūdzībā neatzina.

[2.1] Apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/ par Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu izvirzītajā apsūdzībā, ņemot vērā apsūdzēto pausto attieksmi pret viņiem celto apsūdzību, pieteikto lūgumu un uzklausot pārējo procesā iesaistīto personu viedokļus, tiesas izmeklēšanā tika pārbaudīti pierādījumi.

[3] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 462. panta otro daļu tiesas izmeklēšanā tika grozīta apsūdzība sakarā ar lietas faktisko apstākļu maiņu, nemainoties nodarījuma kvalifikācijai. Proti, apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/ apsūdzēti par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās neatļauti realizēja rūpnieciski izgatavotā blisterī un blisteru fragmentos kopumā 49 tabletes apsūdzībā norādītajos faktiskajos apstākļos (lietas 150. lapa, 2022. gada 8. aprīļa tiesas sēdes protokola 3. lappuse).

[3.1] Tiesa konstatē visu subjektīvo un objektīvo pazīmju kopumu, lai apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ darbības atzītu par noziedzīgu nodarījumu, kas pamatoti apsūdzībā kvalificētas pēc Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas, t.i., tiesa atzīst par pierādītu, ka /pers. B/ un /pers. C/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās neatļauti realizēja psihotropo vielu (sprieduma aprakstošās daļas [1] punkts).

[4] Tiesa secina, ka noziedzīgu nodarījumu (sprieduma aprakstošās daļas [1] punkts) sastāva esamība un apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ vainīgums viņiem inkriminētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā ir pierādīts ar ziņām par faktiem, kas izriet no liecinieku /pers. G/, /pers. H/ liecībām, pašu apsūdzēto pirmstiesas un tiesas izmeklēšanā sniegtajām liecībām, un pārējiem lietas materiālos fiksētajiem, un tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 512. panta otro daļu pierādījumiem un dokumentiem, kuri norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai, to kopumā un savstarpējā saistībā.

[4.1] Apsūdzētā /pers. B/ savu vainu viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma (sprieduma [1] punkts) izdarīšanā neatzina. Pabeidzot pirmstiesas procesu, lūdza lietā veikt pierādījumu pārbaudi.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētā /pers. B/ savu vainu noliedza, apstiprināja pirmstiesas procesā sniegtās liecības. Liecināja, ka zina /pers. H/ kopš 2010. gada. Tabletes pārdevusi pirmo reizi, jo /pers. H/ draudējis viņai un viņas vīram /pers. C/. Kopā ar citām personām nācis un draudējis ar nazi /pers. C/. /pers. H/ teicis, lai iedod uz parādu šīs tabletes, jo viņam esot šīs tabletes jānosūta uz cietumu. Draudējis izlauzt dzīvokļa durvis un nogalināt. Zina, ka viņš nejoko, jo tikko iznācis no cietuma. Pēc eksperimenta /pers. H/ vēlējies tikties ar /pers. B/, lai norādītu, kas viņai ir jāsaka liecībās. /pers. B/ ar viņu neesot runājusi, bet zvanījusi izmeklētājam. /pers. B/ liecina, ka netirgo un nekad nav tirgojusi tabletes.

Atbildot uz jautājumiem, liecināja, ka /pers. H/ ir viņai zvanījis arī pirms 11. novembra. Tabletes izrakstījusi psihiatre /pers. I/. Atbildot uz jautājumu par to, kā /pers. H/ zinājis, ka viņai ir šādas tabletes, apsūdzētā liecināja, ka esot satikušies, gaidot rindā pie psihiatres /pers. I/.

Liecināja, ka /pers. H/ iedevusi 49 tabletes, pretī saņemot atlīdzību, bet uzskatīja, ka tā ir parāda atmaksa. Nepiekrīt apsūdzībā norādītajam, ka noziegums izdarīts mantkārīgā nolūkā. Naudu par tabletēm saņēma un nodeva tālāk /pers. C/. Pa telefonu /pers. H/ viņai neesot draudējis, tikai pēc sarunas licies dīvaini, ka pirms tam ir draudējis, un pēkšņi saruna ir draudzīga. Par tabletēm saņēma 45 *euro*, vienojoties, ka /pers. H/ paliks parādā 5 *euro*. Tabletes lieto aptuveni trīs gadus.

/pers. B/, pēc aizturēšanas 2020. gada 11. novembrī, nopratināta aizturētās statusā, liecināja, ka 2020. gada 11. novembrī pēcpusdienā uz tālruni piezvanīja vīram (/pers. C/) zināms cilvēks vārdā /pers. H/. Liecina, ka jau iepriekš zvanījis un vēlējies iegādāties Klonazepāma tabletes. /pers. H/ jautājis, cik tabletes pieejamas, un teicis, ka viņam ir 45 *euro*. Piedāvājusi satikties pie mājas /adrese/, pieturā. Klonazepāma tabletes izrakstījusi psihiatre /pers. I/. Liecina, ka arī vīram ir izrakstītas tabletes. /pers. H/ tika pārdotas /pers. C/ izrakstītās Klonazepāma tabletes. Kopā ar vīru devās satikties ar /pers. H/ pieturā, līdzi bija paņemtas kopā 50 tabletes – viena vesela sloksne, un dažas sagrieztas sloksnes ar tabletēm. Atdevusi /pers. H/ tabletes, /pers. H/ iedevis naudu, kuru uzreiz atdevusi vīram, kurš ielicis naudu kabatā. Pēc kā, dodoties uz darbu, aizturējusi Valsts policija. /pers. H/ atdevuši 50 tabletes, viņš samaksājis 45 *euro*, 5 *euro* palicis parādā.

/pers. B/, nopratināta kā aizdomas turētā 2020. gada 15. decembrī, liecināja, ka savu vainu nozieguma izdarīšanā atzīst. /pers. B/ kā aizdomās turētā tika informēta, ka tika veikts izmeklēšanas eksperiments, un saruna ar /pers. H/ tika ierakstīta. /pers. B/ kā aizdomās turētā atzina, ka pati labprātīgi pārdeva /pers. H/ tabletes. Piebilda, ka /pers. H/ jau iepriekš zvanījis un vēlējies pirkt tabletes. Liecināja, ka ir bail no /pers. H/. /pers. H/ draudējis, ka būs slikti, ja viņa nepārdos tabletes. Zina, ka /pers. H/ staigā ar nazi apkārt. Iepriekš neko fiziski /pers. H/ nav nodarījis. Divas nedēļas pirms 11. novembra /pers. H/ visu laiku prasījis, lai pārdod tabletes, citādi būšot nepatikšanas. Liecināja, ka 11. novembrī /pers. H/ nav draudējis. Kādēļ nepateica, ka nav tablešu ko pārdot, izskaidrot nevar. Atzīst, ka pati izpļāpājusies, ka viņai ir tabletes. Izdarīto ļoti nožēlo. Var /pers. H/ klātbūtnē apliecināt, ka viņš ir draudējis. Ar vīru vienojās, ka pārdos /pers. H/ tabletes, lai viņš liktu mierā.

[4.2] Apsūdzētais /pers. C/ savu vainu tiesas izmeklēšanā viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā neatzina.

Tiesas izmeklēšanā /pers. C/ savu vainu nozieguma izdarīšanā noliedza. Liecināja, ka /pers. H/ draudējis viņam ar medību nazi, jo viņam ir nepieciešamas tabletes. Draudējis, ja /pers. C/ nedarīs tā, kā /pers. H/ vēlas, tad nodarīs pāri viņa sievai /pers. B/. /pers. H/ kādu dienu esot stāvējis pie kāpņu telpas un vaktējis, kad no mājas iznāks abi ar sievu. Citā reizē, kad izgāja nodot tabletes, abi ar sievu tika aizturēti. Atbildot uz jautājumiem, liecināja, ka bija no sievas dzirdējis par /pers. H/ pagātni, ko viņš jau ir izdarījis. /pers. H/ pazīst aptuveni četrus gadus. /pers. H/ par tabletēm uzzinājis, kad kopā ar sievu satikuši rindā pie psihiatres /pers. I/. Gaidot rindu pie /pers. I/, abi esot kopā ārā smēķējuši. Neapstrīd apstākļus, ka pārdeva /pers. H/ tabletes, par kurām /pers. B/ iedevis 45 *euro*.

Apsūdzētais /pers. C/ pēc aizturēšanas 2020. gada 11. novembrī, nopratināts kā aizturētais, liecināja, ka ar /pers. B/ dzīvo kopā reģistrētā laulībā. 2020. gada 11. novembrī ap plkst.14.40 uz /pers. B/ mobilo tālruni zvanīja abu kopīgs paziņa /pers. H/, kurš solījis atdot parādu 50 *euro*, kuru bija aizņēmies. Solījis uzreiz atdot 45 *euro,* 5 *euro* paliks parādā. /pers. B/ ar /pers. H/ vienojušies, ka viņu /vieta/. Visi trīs satikušies norunātajā vietā, un /pers. H/ sievai (/pers. B/) iedevis 45 *euro*, un teicis, ka vēl 5 *euro* paliks parādā. Neko daudz nerunājot, /pers. H/ aizgājis prom. Apsūdzētais liecināja, ka ne viņš, ne sieva (/pers. B/) neko /pers. H/ nav devuši.

Pratināšanas laikā /pers. C/ atzina, ka sniedzis nepatiesas liecības, precizējot, ka 2020. gada 11. novembrī /pers. H/ zvanījis sievai, un abi vienojušies, ka /pers. B//pers. H/ pārdos Klonazepāma tabletes par 45 *euro*. Sākumā /pers. H/ gribējis, lai pārdod viņam 50 tabletes. Viena Klonazepāma tablete par 1 *euro*. Tikšanās vietā ar /pers. H/ /pers. B/ pārdeva viņam tabletes par 45 *euro*, kurus pēc tablešu pārdošanas atdevusi viņam. Cik tabletes tika pārdotas, neredzēja, jo par skaitu vienojās /pers. H/ ar /pers. B/ telefonsarunā. Klonazepāma tabletes izraksta psihiatre /pers. I/, lai naktīs varētu iemigt. Pēdējo reizi psihiatre izrakstīja 60 Klonazepāma tabletes 2020. gada 10. novembrī, kuras tika iegādātas aptiekā. /pers. H/ pirms tikšanās bija jautājis, vai viņiem nav pieejamas narkotisko vielu saturošas tabletes. Abi ar sievu (/pers. B/) apspriedušies un nolēmuši pārdot Klonazepāma tabletes, lai nopelnītu papildu iztikas līdzekļus. 11. novembrī, kad zvanīja /pers. H/, abi piekrituši pārdot Klonazepāma tabletes.

Apsūdzētais /pers. C/, nopratināts kā aizturētais, atzina, ka ar sievu (/pers. B/) pēc kopīgas vienošanās realizēja /pers. H/ Klonazepāma tabletes par 45 *euro*. Savu vainu nozieguma izdarīšanā atzina, izdarīto nožēloja, paužot gatavību sadarboties izmeklēšanas interesēs.

/pers. C/, nopratināts kā aizdomās turētais, 2020. gada 15. decembrī liecināja, ka kopā ar sievu /pers. B/ pārdeva 49 Klonazepāma tabletes 2020. gada 11. novembrī. Savu vainu nozieguma izdarīšanā atzina pilnībā, apstiprinot liecības, kuras sniedza kā aizturētais. Savās liecībās /pers. C/ izvirzīja citu aizstāvības versiju, norādot, ka viņam ar sievu ir bail no /pers. H/ (/pers. H/), kurš agrāk ir izteicis draudus. Kāpēc neatteica un nolēma pārdot tabletes /pers. H/, izskaidrot nevarēja. Tā kā /pers. H/ piedāvāja par tabletēm naudu, domājis, ka varēs to lietderīgi izmantot. Liecināja, ka kopā pārdevuši 50 tabletes. Pirms pāris dienām /pers. H/ draudējis, ka būs problēmas, ja nepārdos tabletes.

[4.3] Liecinieks/pers. G/ tiesas izmeklēšanā apstiprināja pirmstiesas procesā sniegtās liecības.

Liecināja, ka ticis nopratināts pēc procesa virzītājas lēmuma, pratināja /amats/ /pers. I/. Atceras, ka konkrētajā lietā piedalījās personu aizturēšanā. Neatceras, kurš aizpildīja aizturēšanas protokolus. Pēc personu aizturēšanas tika veiktas citas procesuālās darbības, iespējams, kratīšana. Pēc procesa virzītāja norādījumiem atradās konkrētajā vietā. Cik atceras, pamats veikt procesuālās darbības bija, jo personas, iespējams, veic noziedzīgo nodarījumu, t.i., narkotisko vielu realizēšanu. Precīzi neatceras, kādas, bet, iespējams, Klonazepāms vai Tramadols. Par procesuālo darbību – kratīšana atceras, iespējams, ka, nekas netika izņemts. Piedalījās arī citi policijas darbinieki. Ja pareizi atceras, tad tika veikts speciālais izmeklēšanas eksperiments, pats atradās netālu no notikuma vietas /vieta/ pēc procesa virzītāja norādījumiem. Atceras, kura persona veica uzdevumu. Pilnībā visu neredzēja, jo apkārt bija dažādi vides objekti, automašīnas. Persona, kurai uzdeva veikt eksperimentu, bija redzeslokā, viņa uzdevums bija iegādāties narkotiskās vielas, pēc norādījumiem varēja saprast, ka eksperiments beidzies, pēc kā tika veikta personu aizturēšana. Tika aizturētas divas personas, /pers. H/ netika aizturēts. Saruna starp apsūdzētajiem un /pers. H/ bija dzirdama daļēji – sākumā, tikko personas satikās, traucēja dažādi vides apstākļi, pilnībā viss nebija dzirdams. Konflikta situāciju neatceras, ka būtu bijusi starp apsūdzētajiem un eksperimenta veicēju.

Atbildot uz jautājumiem, liecināja, ka, iespējams, visu neatceras, bet apstiprina pirmstiesas procesā sniegtās liecības.

Pirmstiesas procesā 2021. gada 6. septembrī liecinieks /pers. G/ liecināja, ka tika uzsākts process pret /pers. B/ un /pers. C/ par to, ka abi tirgo Klonazepāma tabletes. Kriminālprocesa ietvaros eksperimentam piekrita /pers. H/, kuram izsniedza naudu 45 *euro,* par kuru bija jāiegādājas Klonazepāma tabletes. 2020. gada 11. novembrī /pers. H/ ar /pers. B/ un /pers. C/ satikās /vieta/, kas atrodas pie ēkas /adrese/. /pers. H/ no /pers. B/

un /pers. C/ iegādājās tabletes, pēc kā ap plkst.15.00 tika aizturēti.

[4.4] Tiesas izmeklēšanā tika nolasītas /pers. H/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības, jo liecinieks izvairījās no ierašanās tiesā.

Liecinieks /pers. H/, brīdināts par kriminālatbildību par apzināti nepatiesu liecību sniegšanu vai atteikšanos liecināt, 2020. gada 4. novembrī liecināja, ka sieviete vārdā /pers. B/, kura dzīvo /adrese A/, tirgo Klonazepāma tabletes. /pers. B/ pirms tam ir jāpiezvana un jāpasaka, cik tabletes nepieciešams. Vienas tabletes cena ir 1,50 *euro*. /pers. B/ teikusi, ka viņai vienmēr ir šīs tabletes pieejamas, un tās ir iespējams iegādāties. Pēc telefonsarunas ar /pers. B/ ir jātiekas pie viņas mājas kāpņutelpas, jo parasti viņa (/pers. B/) nonāk lejā pēc naudas un atdod nopirktās tabletes. Uzvārdu nezina, bet var atpazīt pēc fotogrāfijas, apraksta /pers. B/ vizuālo izskatu.

Liecinieks piekritis labprātīgi sadarboties ar Valsts policiju un veikt pirkumu, iegādājoties Klonazepāma tabletes.

Liecinieka nopratināšanas laikā tika veikta procesuāla darbība – uzrādīšana atpazīšanai pēc fotogrāfijām, kurā liecinieks atpazina sievieti Nr.1, kas ir /pers. B/, kura tirgo Klonazepāma tabletes. Liecina, ka atpazīst /pers. B/ pēc izskata, sejas vaibstiem un matiem (lietas 5.lapa).

No 2020.gada 4. novembra protokola par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām un tā pielikuma konstatējams, ka liecinieks /pers. H/ norādīja uz personu Nr.1, kas ir /pers. B/, par kuru sniedza liecības (lietas 6.-7.lapa).

2020. gada 11. novembrī pēc speciālā izmeklēšanas eksperimenta pabeigšanas liecinieks /pers. H/ papildus tika nopratināts, kurā liecināja, ka piedalījās labprātīgi eksperimentā, kuras laikā iegādājās no /pers. B/ Klonazepāma tabletes. Pirms eksperimenta veikšanas iepazinās ar uzdevumiem, kas jādara eksperimenta laikā, saņēma no policijas darbinieka 45 *euro*, kuri bija paredzēti tablešu iegādei, kā arī audio ierīci. Policijas klātbūtnē no sava telefona zvanīja /pers. B/, telefonu pacēla vīrs (/pers. C/), kurš iedeva telefonu /pers. B/. Ar /pers. B/ vienojās, ka viņam (/pers. H/) ir 45 *euro*, un pa to naudu grib nopirkt Klonazepāma tabletes. /pers. B/ teica, ka var pārdot 50 tabletes, bet 5 *euro* varēs atdot vēlāk. Abi vienojās, ka piebraucot ar sabiedrisko autobusu, zvanīs. Tad zvanīja vēlreiz /pers. B/, lai precizētu, vai visu pareizi sapratis. /pers. B/ teica, kā pārdos 50 tabletes un paņems 45 *euro* un paliks parādā 5 *euro*. Pa ceļam zvanīja /pers. B/ vīrs, teica, ka abi ar /pers. B/ gaidīs pie autobusu pieturas /vieta/. Policijas darbinieki izlaida vienu pieturu iepriekš, un devies uz norunāto vietu, kur stāvēja /pers. B/ ar vīru. Visi trīs pagājuši nostāk no pieturas tuvāk mājai un iedeva /pers. B/ 45 *euro*, un /pers. B/ iedeva 49 tabletes Klonazepāma, lai gan solīja 50 tabletes. Bija viena pilna plāksnīte 30 tabletes, viena nogriezta plāksnīte 10 tabletes, nogriezta plāksnīte 5 tabletes, un nogriezta plāksnīte 4 tabletes. Neredzēja, kur /pers. B/ ielika naudu. Pēc tam devies prom (lietas 29.-30.lapa).

[5] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 512. panta otrās daļas 3. punktam tiesa spriedumu pamato ar rakstveida pierādījumiem un dokumentiem, kas norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai.

Tiesa atzīst, ka lietā ir pietiekami pierādījumi apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ vainas konstatēšanai Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Šādu secinājumu tiesa izdara pēc pirmstiesas kriminālprocesā savāktiem un iztiesāšanas gaitā kopumā pārbaudītiem pierādījumiem, rakstveida pierādījumu izvērtēšanas saistībā ar apsūdzētajiem izvirzīto apsūdzību un apsūdzēto versiju savai aizstāvībai.

[5.1] Kriminālprocess tika uzsākts 2020. gada 4. novembrī pēc Krimināllikuma 253.[1] panta pirmās daļas pazīmēm par to, ka persona "K" Ventspils pilsētā nodarbojas ar narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu realizāciju (lietas 1.lapa).

[5.2] Ar Kurzemes rajona tiesas izmeklēšanas tiesnese s S.Eglītes 2020. gada 5. novembra lēmumu dota atļauja veikt speciālo izmeklēšanas darbību – vietas /adrese B/, ieskaitot dzīvojamās daudzstāvu mājas pagraba telpu un dzīvojamās daudzstāvu mājas pagalmu novērošanu laika posmā no 2020. gada 6. novembra līdz 2020. gada 5. decembrim.

[5.3] Ar Kurzemes rajona tiesas izmeklēšanas tiesnese s S.Eglītes 2020. gada 5. novembra lēmumu dota atļauja veikt speciālo izmeklēšanas eksperimentu pret /pers. B/, kurā tiks veiktas lēmumā norādītās darbības.

[5.4] 2020. gada 11. novembrī tika sagatavots akts ar tā pielikumiem par naudas zīmju nodošanu, no kura konstatējams, ka eksperimenta veicējam /pers. H/, tika nodotas divas 20.00 *euro* naudas zīmes banknotes ar sērijas Nr.NA3220008886 un AR4211053854 un viena 5.00 *euro* naudas zīmes banknote ar sērijas Nr.YA5889376322, kopā 45 *euro*.

No akta konstatējams, ka /pers. H/ brīvprātīgi piekritis iegādāties psihotropās vielas – Klonazepāma tabletes no /pers. B/ speciālā eksperimenta gaitā, un ar parakstu apliecinājis, ka ir informēts par eksperimenta norises gaitu un ir izskaidroti veicamie uzdevumi speciālā izmeklēšanās eksperimenta laikā, apliecinot, ka no policijas darbinieka saņēmis divas 20.00 *euro* naudas zīmes banknotes un vienu 5.00 *euro* naudas zīmes banknoti, kopā 45 *euro* (lietas 13.-15.lapa).

[5.5] 2020. gada 11. novembrī sagatavots akts par to, ka eksperimenta veicējam /pers. H/ nodota audio ierīce "Olympus Digital voice recorder VN-712PC".

[5.6] 2020. gada 11. novembrī sagatavots pārskats ar tā tulkojumu par speciālās izmeklēšanās darbības – speciālais izmeklēšanas eksperiments gaitu, kurā fiksētas kontrolētās telefonsarunas starp eksperimenta veicēju /pers. H/ un apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/, kurā personas vienojas par tablešu – Klonazepāma iegādi, tiek norunāta tikšanās vieta, pēc kā notiek /pers. H/ nogādāšana uz noteiktu satikšanās vietu. Tiek fiksēta informācija, kā /pers. H/ satiek abus apsūdzētos /pers. B/ un /pers. C/, kuri kopā dodas prom no /vieta/, tiek fiksēts, kā /pers. B/ tiek nodota nauda un saņemtas iegādātās tabletes. Pēc uzdevuma izpildes apsūdzētie tika aizturēti, bet /pers. H/ tika nogādāts iecirknī (lietas 17.-22.lapa).

[5.7] 2020. gada 12. novembra apskates protokolā ar tā tulkojumu fiksēta kontrolētā informācija no audioieraksta, kurš tika veikts 2020. gada 11. novembrī speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā. Tiek fiksēta pirmā telefonsaruna starp /pers. H/, /pers. C/ un /pers. B/, kurā /pers. H/ ar /pers. B/ vienojas par tablešu iegādi (lietas 23.-24.lapa).

[5.8] 2020. gada 12. novembra apskates protokolā ar tā tulkojumu fiksēta kontrolētā informācija no audioieraksta, kurš tika veikts 2020 gada 11. novembrī speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā. Tiek fiksēta atkārtota telefonsaruna starp /pers. H/ un /pers. B/, kurā /pers. H/ precizē tablešu skaitu (lietas 25.-36.lapa).

[5.9] 2020. gada 12. novembra apskates protokolā ar tā tulkojumu fiksēta informācija, kurā apskatīts audioieraksts no diktofona "Olympus Digital voice recorder VN-712PC", kurš tika veikts 2020. gada 11. novembrī speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā. Tiek fiksēta informācija par /pers. H/ tikšanos ar /pers. B/ un /pers. C/, kuras laikā /pers. H/ nodod naudu 45 *euro* un saņem No /pers. B/ iegādātās tabletes (lietas 27.-28.lapa).

[5.10] 2020. gada 11. novembrī apskates protokolā ar tā pielikumu fiksēta tablešu Klonazepāma (kopā 49), kuras 2020. gada 11. novembrī izsniedza liecinieks /pers. H/ pēc speciālā izmeklēšanas eksperimenta pabeigšanas, apskate. Pēc apskates tabletes iepakotas iepakojumā Nr.1, kas aizlīmēts ar drošības uzlīmi Nr. L14- 0715062 (lietas 32.-33.lapa).

[5.11] 2020. gada 12. novembrī pieņemts lēmums lietā noteikt narkotisko un psihotropo vielu ekspertīzi (lietas 34.lapa).

Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes Eksperta 2020. gada 19. novembra atzinumā (ekspertīzes reģistrācijas Nr. 2009793), pielietojot metodi narkotisko un psihotropo vielu identifikācijai, ķīmiskās izpētes rezultātā secināts, ka ekspertīzei iesniegtās 49 baltas krāsas tabletes kopā satur 0,098 g klonazepāma (klonazepāma saturs vienā tabletē ir 0,002 g).

[5.12] 2020. gada 11. novembrī apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/ tika aizturēti, kuras laikā tika veikta personu kratīšana. No aizturēšanas

protokola un tā pielikuma konstatējams, ka kratīšanas laikā no /pers. C/ naudas maka tika izņemtas naudas zīmes – 20 *euro* naudas zīme ar sērijas Nr. RA4211053854, 20 *euro* naudas zīme ar sērijas Nr. NA3220008886, un 5 *euro* naudas zīme ar sērijas Nr. YA5889376322 (lietas 41.-42.,71.lapa).

[6] Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā paredzētā nozieguma priekšmets ir narkotiskās un psihotropās vielas. Narkotiskās un psihotropās vielas ir dažādas izcelsmes (fiziskais kritērijs) vielu grupa, kurām piemīt spēja iedarboties uz centrālo nervu sistēmu un radīt īpašu reibuma stāvokli, pierašanu pie tām un narkotisko atkarību (medicīniskais kritērijs) un kuru uzskaitījums fiksēts speciālos normatīvos aktos (juridiskais kritērijs), bet to neatļauta aprite un to lietošana apdraud iedzīvotāju veselību (sociālais kritērijs) *(U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināllikuma zinātniski praktiskais komentārs. Sevišķā daļa. 3.grāmata. „AFS", Rīga, 2007. 281., 289.lpp.; U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināl tiesības. TNA, Rīga, 1999. 263.-264.lpp.).*

Tiesa neapšauba, ka nozieguma priekšmets, kas realizēts 2020. gada 11. novembrī, rūpnieciski izgatavotā blisterī un blisteru fragmentos kopumā 49 tabletes medikamenta "Clonazepam TZF 2 mg tabletes", satur psihotropo vielu – 0,098 gramus klonazepāma, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 8. novembra noteikumiem Nr. 847 "Par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" (*spēkā līdz 01.06.2021.*), ir kvalificēta kā bīstama psihotropā viela, kura var tikt izmantota ļaunprātīgos nolūkos (III saraksts).

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikumu "Kritēriji nelikumīgā apritē esošo narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori), iedalījumu apmēriem", /pers. B/ un /pers. C/, neatļauti realizēja – 0,098 gramus klonazepāma, kas pārsniedz daudzumu, sākot ar kuru daudzumi atzīstami par nelieliem (0,06 grami), bet nepārsniedz apmēru, sākot ar kuru daudzumi atzīstami par lieliem (5 grami).

[6.1] Kriminālprocesa likuma 253.[1] panta pirmajā daļā paredzēta krimināltbildība par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu realizācijas nolūkā, vai neatļautu realizēšanu. No minētās tiesību normas izriet, ka Krimināllikuma 253.[1] panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvo pusi veido pieci darbību veidi: 1) izgatavošana; 2) iegādāšanās; 3) glabāšana; 4) pārvietošana vai pārsūtīšana realizācijas nolūkā; 5) realizācija.

Minētā panta otrajā daļā atbildība tiek pastiprināta, ja iepriekš minētās darbības izdarītas personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās.

[6.2] Šī noziedzīgā nodarījuma sastāvs ir formāls, noziegums uzskatāms par pabeigtu ar brīdi, kad vainīgais izdarījis kaut vienu no darbībām – realizācijas nolūkā neatļauti izgatavojis, iegādājies, glabājis, pārvadājis vai pārsūtījis narkotiskas vai psihotropas vielas, kā arī neatļauti tās realizējis.

No subjektīvās puses noziegumam raksturīgs tiešs nodoms – darbību kaitīguma apzināšanās un apzināta rīcība. Narkotisko vai psihotropo vielu izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana vai pārsūtīšana tiek izdarīta ar speciālu nolūku – nodot šīs vielas jebkādā veidā citas personas īpašumā vai valdījumā.

Ar narkotisko vai psihotropo vielu realizēšanu jāsaprot jebkādi to tālāk nodošanas paņēmieni, ar kuru palīdzību šīs vielas nonāk citas personas īpašumā vai valdījumā – pārdošana, aizdošana, uzdāvināšana, uzcienāšana, parāda atdošana, injicēšana citai personai, nodošana citai personai bez jebkādiem nosacījumiem (*Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII–XXV nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2019, 406.lpp.*).

Ievērojot to, ka narkotisko vielu tālāk nodošana var notikt arī ar tādiem paņēmieniem, kuru mērķis nav materiālo labumu iegūšana vai izvairīšanās no materiāliem izdevumiem, atzīstams, ka mantkārība nav Krimināllikuma 253.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīme, tāpēc gadījumos, kad attiecīgās darbības veiktas aiz mantkārības, tiesa var konstatēt Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 11. punktā paredzēto atbildību pastiprinošo apstākli.

[6.3] Tiesai nav šaubu par apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ kā noziedzīgā nodarījuma subjekta juridiskās pieskaitāmības kritērija esību, kā arī viņi ir pilngadīgas, fiziskas personas, proti, sasnieguši krimināltbildības vecumu.

[7] Tiesa, pārbaudījusi un izanalizējusi visus krimināllietā esošos pierādījumus un tiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, kā arī noklausījusies prokurora un aizstāvja viedokļus, atzīst, ka /pers. B/ un /pers. C/ darbībās ir konstatējamas visas Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, tādēļ apsūdzēto darbību kvalifikācija atzīstama par pareizu.

Minēto pierādījumu kopums apstiprina, ka apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/ apsūdzībā norādītajos apstākļos (sprieduma [1] punkts), personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās 2020. gada 11. novembrī ap plkst.15.00, par viņu rīcībā esošā medikamenta "Clonazepam TZF 2 mg tabletes" realizāciju, neatļauti realizēja rūpnieciski izgatavotā blisterī un blisteru fragmentos kopumā 49 tabletes medikamenta "Clonazepam TZF 2 mg tabletes", kas satur psihotropo vielu – 0,098 gramus klonazepāma.

Tādējādi realizējot III sarakstā iekļautās zāles, /pers. B/ un /pers. C/ pārkāpa likuma "Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī prekursoru likumīgās aprites likums" (*likuma redakcija 01.07.2020.-31.05.2021.*) 9. panta pirmās daļas nosacījumus.

[8] Tiesa apsūdzēto tiesas izmeklēšanā izvirzīto versiju un argumentus uzskata par nepārliecinošiem, un secina, ka apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ savas vainas noliegšana viņiem izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas, ir viņu izvēlētā aizstāvības pozīcija, kas ir pretrunā ar lietā savāktajiem un tiesas sēdē pārbaudītajiem pierādījumiem.

[8.1] Tiesa analizē apsūdzēto pirmstiesas un tiesas izmeklēšanā sniegtās liecības un nonāk pie secinājuma, ka tās ir pretrunā ar lietā savāktajiem un nostiprinātajiem pierādījumiem, tas ir uzskatāmas par nepatiesām, sniegtām ar mērķi izvairīties no atbildības no soda.

Tiesa piešķir lielāku ticamību apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ sniegtajām liecībām tūlīt pēc aizturēšanas, kad abiem nebija iespēju sasakņot savu aizstāvības pozīciju. Faktiski tiesa secina, ka apsūdzētie pēc būtības savu vainu nenoliedz, atzīst apsūdzībā viņiem inkriminētās darbības. Arī savās liecībās tūlīt pēc aizturēšanas, t.i., 2020. gada 11. novembrī , abi apsūdzētie faktiski atzina, ka labprātīgi realizēja Klonazepāma tabletes /pers. H/, kuras bija izrakstījusi psihiatre /pers. I/ /pers. B/ un /pers. C/, apsūdzībā norādītajos faktiskajos apstākļos. Ne apsūdzētais /pers. C/, ne /pers. B/ sākotnēji neviens

neliecina par to, ka pārdevuši tabletes /pers. H/, jo viņš draudējis izrēķināties ar viņiem. Tikai vēlāk, kad apsūdzētie tika nopratināti kā aizdomās turētie 2020. gada 15. decembrī, jau liecina, ka realizējuši /pers. H/ tabletes, jo baidījušies no viņa, zinot /pers. H/ pagātnes vēsturi.

Tiesas izmeklēšanā jau abi apsūdzētie liecina, ka baidījušies par savām dzīvībām, jo /pers. H/ vairakkārt iepriekš izteicis reālus draudus. Tiesa nepastrīd, ka, iespējams, ir bijusi kāda konflikta situācija starp apsūdzētajiem un /pers. H/, tomēr tiesai nav šaubu, ka apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/ labprātīgi realizēja Klonazepāma tabletes bez jebkādas ietekmēšanas no /pers. H/ puses. Tiesa netic apsūdzēto izvirzītajai aizstāvības versijai, ka tabletes tika realizētas baiļu ietekmē. Gluži pretēji, no pārskata par speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanu, kurā tika apskatītas kontrolētās telefonsarunas starp /pers. B/, /pers. C/ un /pers. H/, un lietai pievienotajiem audioierakstiem gan tekstuāli, gan intonatīvi secināms, ka saruna ir bijusi draudzīga. Tiesa nekonstatē, ka /pers. B/ vai /pers. C/, nezinot, ka telefonsarunas tiek noklausītas, kādā brīdī būtu izteikuši /pers. H/, lai liek mierā, lai nezvana, vai ka viņu rīcībā nav tik daudz tablešu, cik viņš vēlas, vai nav vispār šo tablešu, vai jebkādā citādā veidā būtu mēģinājuši iziet no situācijas, vai būtu runājuši par to, ka /pers. H/ ir parādā naudu, par ko sākumā abi apsūdzētie liecināja. Gluži pretēji, tiesa konstatē, ka /pers. B/ pat telefonsarunā mēģina pārdot vairāk tablešu, nekā /pers. H/ to lūdz. No ierakstītām telefonsarunām konstatējams, ka sākotnēji /pers. H/ lūdz 30 tabletes, taču sarunas gaitā /pers. B/ skaidro, cik naudas ir /pers. H/, un pati labprātīgi piedāvā 50 tabletes, sakot, ka 5 *euro* /pers. H/ var palikt parādā un atdot vēlāk. Iepriekš minētais ne tika liecina par to, ka /pers. B/ neizrāda nekādas baiļu pazīmes, bet tieši pretēji, mēģina pārdot vairāk tabletes ar mērķi vairāk nopelnīt, kas tieši liecina par realizēšanu mantkārīgā nolūkā. Faktiski jau apsūdzētie tiesas izmeklēšanā neapstrīdēja viņiem inkriminētās darbības, tikai iebilda, ka noziegums izdarīts mantkārīgā nolūkā. To, ka abi apsūdzētie vēlējās nopelnīt, liecina arī apsūdzētais /pers. C/ tūlīt pēc aizturēšanas, norādot, ka vēlējušies nopelnīt papildu iztikas līdzekļus, vēlāk jau liecinot, ka vēlējies sev iegādāties jaunu telefonu. No apsūdzēto liecībām nepārprotami secināms, ka abi apsūdzētie, iepriekš vienojoties, labprātīgi realizēja Klonazpāma tabletes ar mērķi nopelnīt papildu iztikas līdzekļus. Tiesa atzīst, ka nav nozīmes apstāklim, kādā veidā šī realizēšana notika – vai tas tika darīts pret atlīdzību, vai citādā veidā. Faktiski apsūdzētie nepastrīd, ka tabletes tika nodotas pret atlīdzību, pretī saņemot 45 *euro*.

Turklāt, apsūdzētais /pers. C/ sākotnēji sniedz apzināti nepatiesas liecības, ka neko nav pārdevuši /pers. H/. Tikai vēlāk nopratināšanas gaitā, kad apsūdzētais tiek informēts par ierakstītajām telefonsarunām, faktiski atzīst, ka iepriekš sniedzis apzināti nepatiesas liecības un liecībās sniedzis patiesas ziņas par notikušā faktiskajiem apstākļiem.

[8.2] Tiesai ir jāizvērtē, vai to liecinieku, kurus apsūdzētajam nav bijis iespējams iztaujāt, pirmstiesas kriminālprocesa laikā sniegtās liecības nav atzīstamas par būtisku pierādījumu, kas var izšķirt lietas iznākumu un vai tādā gadījumā apsūdzētā vainīguma pamatošana ar šādām liecinieku liecībām nepārkāpj apsūdzētā tiesības uz aizstāvību tādā apmērā, kas nav savienojams ar Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pantā ietvertajām garantijām.

Ja liecinieka, kurš nav bijis klāt tiesas sēdē, pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības nav vienīgais vai izšķirošais apsūdzētā vainīguma pierādījums, bet vienīgi apstiprina un papildina citus lietā iegūtos pierādījumus, tās ir izmantojamas pierādīšanā un apsūdzētā vainīguma pamatošanā (*Augstākās tiesas 2017. gada 21. septembra lēmums Nr. SKK-343/2017 (Krimināllieta Nr. 11092086113)*).

Tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka liecinieka /pers. H/ liecības nav vienīgais pierādījums apsūdzēto vainas konstatēšanā, kas var izšķirt lietas iznākumu. Liecinieka /pers. H/ liecības vērtē kā vienu no pierādījumiem to kopsakarā un savstarpējā saistībā ar pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem.

Tiesa atzīst, ka no liecinieka /pers. H/ sniegtajām liecībām, kuras tiesai nav pamata apšaubīt, konstatējams, ka liecinieks apsūdzētos /pers. B/ un /pers. C/ pazinis iepriekš. Arī apsūdzētie tiesas izmeklēšanā apstiprināja, ka liecinieku pazinuši jau iepriekš. Liecinieks /pers. H/ policijai sniedzis informāciju, ka no apsūdzētās /pers. B/ iespējams iegādāties psihotropās vielas – Klonazepāma tabletes. Liecinieks liecībās sniedzis ziņas par faktiem, ka tabletes iespējams iegādāties, iepriekš sazvanoties ar /pers. B/ un vienojoties par tablešu skaitu, pēc kā tiek norunāta tikšanās pie /pers. B/ dzīvesvietas, kur notiek tablešu iegāde.

Nav pamata apšaubīt, ka lieciniekam iepriekš bija zināms, ka no apsūdzētās /pers. B/ iespējams iegādāties Klonazepāma tabletes. Tiesa netic apsūdzētās /pers. B/ liecībām, ka šī ir bijusi vienīgā un pirmā reize, kad /pers. H/ pārdotas tabletes. /pers. B/ tiesas izmeklēšanā atzina, ka bija sniegusi šādu informāciju, ka viņai pieejamas Klonazepāma tabletes, iepriekš. Apsūdzētā /pers. B/ ticami nevarēja izskaidrot, kādēļ šāda neizpaužama rakstura informācija būtu jāsniedz personai, no kura abiem apsūdzētajiem ir bail iepriekš izteikto draudu dēļ. Turklāt, no lietai pievienotajām telefonsarunām viennozīmīgi secināms, ka šī nav bijusi pirmā reize, kad /pers. B/ realizē šīs tabletes. Telefonsarunā nevienā brīdī nav konstatējams, ka /pers. B/ nesaprastu, par kādām tabletēm ir runa. Ja šī būtu pirmā un vienīgā reize, tad telefonsarunā būtu dzirdams, ka /pers. B/ skaidrotu, ko /pers. H/ vēlas, vai teiktu, ka nesaprot, par ko /pers. H/ runā.

Liecinieks /pers. H/ pēc policijas darbinieku pieprasījuma sniedza informāciju par tablešu iegādi, pēc kā labprātīgi piedalījies speciālajā izmeklēšanas eksperimentā, ko nav pamata apšaubīt. Kādu iemeslu dēļ /pers. H/ sniedzis šādu informāciju policijai, lietā nav būtiskas nozīmes.

Arī no protokola par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām izriet, ka liecinieks atpazina apsūdzēto /pers. B/ kā personu, no kuras iespējams iegādāties psihotropās vielas – Klonazepāma tabletes.

[8.3] Lai pārbaudītu /pers. H/ liecības par to, ka /pers. B/ realizē narkotiskās vielas, tika veiktas speciālās izmeklēšanas darbības, un proti, ar Kurzemes tiesas izmeklēšanas tiesneša 2020. gada 5. novembra lēmumiem tika dota atļauja veikt speciālās izmeklēšanas darbības, tostarp, speciālo izmeklēšanas eksperimentu attiecībā pret /pers. B/.

Tiesa atzīt par nepamatotiem aizstāvja izteiktos iebildumus par to, ka apsūdzētā /pers. B/ tika speciāli pakļauta provokatīvai darbībai, un kriminālprocesā speciāli tika sagatavoti pierādījumi.

Valsts policijas /amats/ /pers. AD/, izskatot kriminālprocesa materiālus, Kurzemes rajona tiesas izmeklēšanas tiesnese i S.Eglītei iesniedza

ierosinājumu par speciālo izmeklēšanas darbību – speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanu, pamatojoties uz to, ka pirmstiesas izmeklēšanā tika iegūta operatīva informācija, kas ļauj izdarīt pieņēmumu, ka /pers. B/ savā deklarētajā un faktiskajā dzīvesvietā /adrese B/, iespējams, nelikumīgi glabā narkotiskās un psihotropās vielas realizācijas nolūkā, veicot šo vielu iegādi, pārvadāšanu glabāšanu un realizāciju. Ņemot vērā to, ka nepieciešams pēc iespējas vairāk iegūt pierādījumus, un ar citām kriminālprocesā paredzētajām izmeklēšanas darbībām, neinformējot kriminālprocesā iesaistītās personas, un tās personas, kuras varētu šīs ziņas sniegt, nav iespējams savākt un nostiprināt pierādījumus, bija tiesisks pamats lūgt atļauju veikt speciālo izmeklēšanas eksperimentu attiecībā pret /pers. B/.

Tiesa atzīst, ka speciālais izmeklēšanas eksperiments atbilst Kriminālprocesa likuma 225. panta prasībām, jo speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšana pastāvēja Kriminālprocesa likuma 225. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktais pamats, ņemot vērā, ka no /pers. H/ liecībām tika iegūtas operatīvas ziņas par faktu, ka /pers. B/ realizē psihotropās vielas.

Turklāt, ar izmeklēšanas tiesneša lēmumu tika noteiktas konkrētas darbības, kuras atļauts veikt. Tā, lēmuma 9. punktā noteikts, ja /pers. B/ dzīvesvietā atradīsies citas personas, tad pēc psihotropo vielu – klonazepāma pārdošanas tiks aizturētas personas, kuras būs kopā ar /pers. B/, lai noskaidrotu viņa lomu noziedzīgās darbībās saistībā ar psihotropo vielu realizāciju.

Tiesa, izvērtējot speciālās izmeklēšanas darbības tiesiskumu un pamatotību, secina, ka izmeklēšanas tiesneša atļauja tika saņemta speciālā izmeklēšanas eksperimenta veikšanai, līdz ar to aizstāvja minētais arguments, ka apsūdzētā tika speciāli provocēta, bet /pers. C/ tajā nebija iesaistīts, nedod pamatu apšaubīt speciālā izmeklēšanas eksperimenta izdarīšanas un procesuālās nostiprināšanas leģitimitāti. Tiesa atzīst, ka aizstāvja minētais arguments par provocēšanu vai piespiešanu realizēt neietekmē speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā iegūto ziņu patiesumu un to ticamību, ko apstiprina pārējās procesā iegūtās ziņas. Tiesa nekonstatē normatīvā regulējuma pārkāpumu, veicot speciālo izmeklēšanas darbību – speciālo izmeklēšanas eksperimentu.

Savukārt apsūdzētais /pers. C/ tika aizturēts pamatoti, jo ar izmeklēšanas tiesneša lēmumu tika dota atļauja aizturēt personas, kuras ir kopā ar /pers. B/, lai noskaidrotu šo personu lomu noziedzīgajās darbībās, ja speciālais izmeklēšanas eksperiments tiek izpildīts.

Arī liecinieks /pers. G/, kurš ir policijas darbinieks, tiesas aizmeklēšanā apstiprināja, ka visas procesuālās darbības tika veiktas procesa virzītājas uzdevumā, jo bija reāls pamats aizdomām, ka, apsūdzētā /pers. B/, iespējams, realizē narkotiskās vielas. Veicot operatīvo darbību kopumu, tika iegūtas ziņas par to, ka /pers. B/ nodarbojas ar psihotropo vielu neatļautu realizāciju.

[8.4] Tāpat tiesai nav šaubu par to, ka apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ rīcībā bija Klonazepāma tabletes, kuras ārste psihiatre /pers. I/ Ministru kabineta noteiktā kārtībā izrakstījusi recepti, kurā norādīta to terapeitiska lietošana.

No psihiatres /pers. I/ sniegtās informācijas tika konstatēts, ka /pers. C/ ir uzskaitē no 01.06.2020., kuram regulāri tiek izrakstīts Clonazepam 2 mg 60 tabletes mēnesī (lietas 62.lapa).

Savukārt, par apsūdzēto /pers. B/ tika sniegta informācija, ka ir uzskaitē no 2017.gada, psihiatra novērošanā jau bijusi iepriekš. /pers. B/ regulāri tiek izrakstīts Clonazepam 2 mg no 2020. gada aprīļa 30 tabletes, no jūnija 60 tabletes mēnesī (lietas 92.lapa).

Tiesa bez ievērības neatstāj psihiatres /pers. I/ sniegtās ziņas par faktu, ka abi apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/ no terapijas korekcijas kategoriski atsakās, kas liecina par to, ka abi apsūdzētie neatļauti realizē pret recepti izrakstītās psihotropās vielas, kuras nepieciešamas terapeitiskai lietošanai. Minētais norāda uz absolūti vienaldzīgo attieksmi gan pret savu, gan citu personu veselību, ar mērķi iedzīvoties mantkārīgā nolūkā.

[9] Tiesai nerodas nekādas šaubas par to, ka apsūdzētie noziedzīgo nodarījumu ir izdarījuši tieši pie tādiem apstākļiem, kā tie ir norādīti apsūdzībā, tiesa apsūdzību (sprieduma [1] punkts) uzskata par pilnībā pierādītu.

Tiesa atzīst iepriekš minētos tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus, vērtējot tos kopumā un savstarpējā sakarībā par pieļaujamiem, jo tie ir iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktā kārtībā, par attiecināmiem uz izdarīto noziedzīgo nodarījumu un pietiekamiem, lai izslēgtu jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ vainīgumu, un to, ka viņu vainīgums apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1]panta otrās daļas ir pierādīts pilnībā. Tiesa nav radusi pamatojumu tam, lai izbeigtu kriminālprocesu, attaisnotu apsūdzētos, vai atbrīvotu viņus no soda vispār.

Tiesa atzīst, ka apsūdzēto un aizstāvja subjektīvais viedoklis par lietā iegūto pierādījumu citādu novērtējumu nevar būt par pamatu attaisnojoša sprieduma taisīšanai, kā to savā debašu runā lūdza aizstāvis.

Ievērojot minēto, pastāv Kriminālprocesa likuma 520. pantā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

[10] Tiesas izvērtētais soda noteikšanā.

Nosakot soda veidu apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī katra apsūdzētā personību. Savukārt nosakot soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu ņem vērā apsūdzēto atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tāpat tiesa ņem vērā, ka sodam jābūt tādam, lai tas atbilstu Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā definētajam soda mērķim.

Apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/ izdarījuši noziedzīgu nodarījumu, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta piekto daļu klasificējams kā sevišķi smags noziegums.

[10.1] Kaitējuma novērtējums.

Krimināllikuma 5. panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Gan nodarījuma izdarīšanas brīdī, gan spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas sankcijas apmērs jau norāda uz to, ka ar noziedzīgo nodarījumu apdraudētās intereses likumdevējs uzskata par īpaši nozīmīgām. Iepriekš minētajās Krimināllikuma normās paredzētais noziedzīgais nodarījums ir vērsts ne tikai pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, bet arī pret cilvēku veselību, kuru saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 8. nodaļā ietvertajām pamattiesībām aizsargā valsts, jo ar cilvēka veselību tiek saprasts ne tikai fizioloģiskais organisma stāvoklis, bet arī personas sociālais un sabiedriskais nozīmīgums.

Noziedzīgs nodarījums, kvalificēts pēc Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas, ir vērsts pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, ar kuru ir radīts būtisks kaitējums, kas ir sabiedriski bīstams, jo apdraud gan pašu, gan citu personu veselību un dzīvību. Apsūdzētie ar savām darbībām ne tikai ignorēja savu veselību, neievērojot ārsta norādījumus par medikamentu nepieciešamību terapeitiskai lietošanai, bet arī veicināja psihotropo vielu nelikumīgu apriti, apdraudot sabiedrības drošību un ar likumu aizsargātās pilsoņu tiesības un intereses.

Proti, /pers. B/ un /pers. C/, kuri pirms nozieguma izdarīšanas vienojās par Klonazepāma tablešu realizēšanu, kopīgi arī realizēja šo noziedzīgo nodomu, t.i., neatļauti realizēja narkotiskās vielas. Lai arī konkrētajā gadījumā saistībā ar šo noziedzīgo nodarījumu neiestājās reālas kaitīgās sekas (formāls noziedzīgs nodarījums), taču tiesa atzīst, ka tas nemazina nozieguma kaitīgumu, jo faktiski ir nodarīts ar Krimināllikumu aizsargāto interešu

apdraudējums, kuram nav piedēvējams gadījuma raksturs.

[10.2] Apsūdzēto personības novērtējums.

Vērtējot apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ personību, tiesa ņem vērā noskaidrotās ziņas atbilstoši dokumentiem lietā un pašu apsūdzēto sniegto informāciju tiesas izmeklēšanā.

[10.2.1] Tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētās /pers. B/ personību, konstatēts, ka apsūdzētajai ir pastāvīga dzīvesvieta, vidējā izglītība, precējusies, strādā SIA /Nosaukums A/ par /amats/, noteikta 3. grupas invaliditāte, agrāk nav sodīta.

No Ventspils poliklīnikas sniegtās informācijas konstatējams, ka /pers. B/ Ventspils poliklīnikas Psihoneiroloģisko traucējumu un psihisko slimību reģistra uzskaitē ir no 1995. gada ar noteiktu diagnozi. 2004.gadā noņemta no dispanserizācijas uzskaites ar remisiju. Poliklīnikas psihiatram nav datu par pacienti, ārstu psihiatru nav apmeklējusi (lietas 89.lapa).

No psihiatres /pers. I/ sniegtās informācijas konstatējams, ka /pers. B/ kabineta uzskaitē ir no 2017. gada, psihiatra novērošanā jau bijusi iepriekš. No terapijas korekcijas paciente kategoriski atsakās (lietas 92.lapa).

[10.2.2] Pārbaudot /pers. C/ personību raksturojošus datus, konstatēts, ka /pers. C/ ir pastāvīga dzīvesvieta, vidējā izglītība, precējies, nestrādā, agrāk sodīts. Pēdējo reizi ar Ventspils tiesas 2010. gada 25. februāra spriedumu notiesāts pēc Krimināllikuma 231. panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 1 mēnesi. Sodāmība dzēsta. Iepriekš tiesāts arī Igaunijas Republikā.

No Ventspils poliklīnikas sniegtās informācijas konstatējams, ka /pers. C/ Ventspils poliklīnikas Narkoloģisko slimnieku un atkarību izraisošu vielu lietotāju reģistra uzskaitē nav. Psihoneiroloģisko traucējumu un psihisko slimību reģistra uzskaitē ir no 1987. gada ar noteiktu diagnozi. Poliklīnikas psihiatru pēdējo reizi apmeklējis 2000. gada 1. novembrī (lietas 60.lapa).

[10.3] Atbildību ietekmējošie apstākļi.

[10.3.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 47. pantu apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ atbildību mīkstinošie apstākļi lietā netiek konstatēti. Lai gan abi apsūdzētie pirmstiesas procesā savu vainu nozieguma izdarīšanā atzina, tiesas izmeklēšanā mainīja savu attieksmi un neizteica nekādu nožēlu par izdarīto, līdz ar to tiesai nav tiesiska pamata atzīt, ka ir konstatējams atbildību mīkstinošs apstāklis minētā panta izpratnē.

[10.3.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 11. punktu tiesa konstatē apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ atbildību pastiprinošu apstākli – inkriminētais nodarījums apsūdzībā norādītajos apstākļos izdarīts mantkārīgu tieksmju dēļ, kā to tiesa konstatēja sprieduma [8.1] punktā.

Judikatūrā vairakkārt norādīts, ka mantkārība nav narkotisko vai psihotropo vielu realizācijas sastāva obligāta pazīme, tāpēc šo vielu realizācija aiz mantkārības var veidot atbildību pastiprinošu apstākli (*Augstākās tiesas Senāta 2014.gada 14.marta lēmums lietā Nr. SKK-56/2014; Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 5.decembra lēmums lietā Nr. SKK-636/2011*).

Mantkārība ir noziedzīgā nodarījuma motīvs, proti, tas ir cilvēka iekšējais pamudinājums, dziņa, tieksme, kas virza vainīgā gribu uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (*Krastiņš U., Liholaja V., Niedre A. Krimināl tiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 175.lpp.*).

Tiesa atzīst, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts mantkārīgu tieksmju dēļ, ja apsūdzētajiem bija nodoms iegūt jebkura veida materiālos labumus sev.

[10.4] Lemjot par soda veidu un mēru apsūdzētajiem, tiesa izvērtēja valsts apsūdzības uzturētāja un aizstāvja paustos viedokļus tiesas debatēs.

[10.4.1] Tiesa izvērtējot noziedzīgā nodarījuma smagumu un raksturu, ar noziegumu apdraudēto interešu nozīmīgumu, apsūdzētā personību raksturojošos datus, atzīst, ka Krimināllikuma 35. pantā definētos preventīvos soda mērķus ir iespējams panākt, /pers. B/ un /pers. C/ nosakot sodu reālas brīvības atņemšanas veidā, kā to tiesas debatēs lūdza arī prokurors.

Krimināllikuma 253.^{1} panta otrās daļas sankcijā kā vienīgais pamatsoda veids ir paredzēta brīvības atņemšana un, izvērtējot lietā noskaidrotos apstākļus, tiesa pretēji aizstāvja viedoklim nekonstatē tiesisku pamatu apsūdzētos attaisnot un kriminālprocesu izbeigt. Ievērojot minēto, tiesai nav pamata atsevišķi vērtēt Krimināllikuma 46. panta otrajā daļā noteiktos apstākļus, lai izšķirtos par kādu no soda veidiem.

Lemjot jautājumu par attiecīga kriminālsoda piemērošanu, tiesa, novērtējusi katra apsūdzētā fizisko un psihisko stāvokli, kā arī personības sociālo un tiesisko statusu, konstatē, ka apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/ izdarījuši sevišķi smagu noziegumu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās mantkārīgā nolūkā, kuram nav piedēvējams gadījuma raksturs, lai gan faktiski abi ir pilngadīgas un pieskaitāmas personas, kad jau ir izveidojusies tiesiskā apziņa un spēja pieņemt savā dzīvē racionālākus, saprātīgākus un ilgtermiņā adekvātākus lēmumus savas personības izaugsmei. Vienlaikus tiesa neatstāj bez ievērības tiesas sēdē konstatēto, ka abiem apsūdzētajiem nepiemīt paškritiska attieksme pret izdarīto un nav gribas diktēts lēmums turpmāk atturēties no jaunu likumpārkāpumu, tajā skaitā noziedzīgu nodarījumu, izdarīšanas.

[10.4.2] Tiesa ņem vērā arī apsūdzētās /pers. B/ sniegtās ziņas par viņa veselības stāvokli, to, ka apsūdzētajai ir noteikta 3. invaliditātes grupa, ko apliecina tiesai iesniegtie dokumenti un ambulatorās ekspertīzes atzinumā Nr. 02.02.-04/5484/2021 konstatētais (lietas 92., 98.-103., 138., 145.,172.lapa). Tāpat tiesa ņem vērā apsūdzētā /pers. C/ sniegtās ziņas par veselības stāvokli (lietas 62., 170.lapa), bet neatstāj bez ievērības faktu, ka kriminālprocesā nav ziņu par to, ka apsūdzētie veselības stāvokļa dēļ nevarētu atrasties apcietinājumā un izciest viņiem piespriesto brīvības atņemšanas sodu, savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumiem Nr.276 "Apcietināto un notiesāto personu veselības aprūpes īstenošanas kārtība", apcietinājumā esoša persona var saņemt nepieciešamos veselības aprūpes pakalpojumus, ja tai ir konstatēti veselības traucējumi, tostarp ne tikai primāro, bet arī sekundāro veselības aprūpi, veselības aprūpes pakalpojumus nepieciešamības gadījumā un pamatojoties uz medicīniskajām indikācijām nodrošinot arī ārstniecības iestādēs ārpus ieslodzījuma vietas.

Turklāt ar lietas materiāliem objektīvi apstiprinās, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī apsūdzēto psihiskās darbības procesi nebija skarti un nozieguma izdarīšana bija /pers. B/ un /pers. C/ brīvas gribas izpausme, tad tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35. pantā definēto preventīvo soda mērķu sasniegšanas nolūkā apsūdzētajiem par Krimināllikuma 253.^{1} panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir likumīgi nosakāms sankcijā paredzētais sods brīvības atņemšanas veidā atbilstoši noziedzīgā nodarījuma raksturam, radītam kaitējumam un apsūdzēto personībai, jo tiesa secina, ka tikai tādā veidā tiks ievērots taisnīguma princips, kas sevī ietver arī prasības, kas nepieciešamas taisnīgai lietas izskatīšanas procedūrai.

Tiesa uzskata, ka reāls brīvības atņemšanas sods palīdzēs apsūdzētajiem veidot sociāli pozitīvu dzīves vērtību izpratni, līdz ar ko tiks panākts Krimināllikuma 35. pantā noteiktais mērķis – panākt, lai notiesātie un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Izraugoties Krimināllikuma 253.^{1} panta otrās daļas soda sankcijā paredzēto soda veidu un respektējot tiesas konstatēto par atbildību ietekmējošajiem apstākļiem (sprieduma [10.3] punkts), tiesa atzīst par iespējamu apsūdzētajiem /pers. B/ un

/pers. C/ noteikt soda mēru tuvāk minimālajam apmēram, bet ne minimālajā apmērā, jo tika konstatēts viens atbildību pastiprinošs apstāklis saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 11. punktu, kas liedz apsūdzētajiem noteikt sodu panta sankcijas ietvaros tās minimālajā apmērā.

Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas sankcijā paredzētais papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojams, tā kā lietā nav norādīta apsūdzētajiem konfiscējamā manta, kā to nosaka Krimināllikuma 42. pants.

[10.4.3] Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka konstatēts viens apsūdzēto atbildību pastiprinošs apstāklis, atbildību mīkstinošie apstākļi lietā nav konstatēti. Ievērojot minēto, par Krimināllikuma 253.[1] panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. B/ un /pers. C/ nosakāms brīvības atņemšanas sods uz 3 (trim) gadiem 1 (viens) mēnesi, bez mantas konfiskācijas. Tiesa uzskata, ka sods šādā apmērā ir atbilstošs tiem Krimināllikuma nosacījumiem, kas ņemami vērā pie soda apmēra noteikšanas, šāds soda apmērs ir pietiekami bargs.

[10.4.4] Tāpat apsūdzētajiem piemērojams papildsods – probācijas uzraudzība, kas Krimināllikuma 253.[1] panta otrās daļas sankcijā paredzēts kā obligāts.

Ņemot vērā apsūdzēto izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, apsūdzēto personības, papildsoda laiks /pers. B/ un /pers. C/ nosakāms uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 138.[2] panta 2. punktu tiesa apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/ uzliek par pienākumu nākamajā darba dienā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes pieteikties papildsoda – probācijas uzraudzība – uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai.

[11] Apsūdzētā /pers. B/ tika aizturēta 2020. gada 11. novembrī plkst.15.02, no īslaicīgas aizturēšanas vietas atbrīvota tajā pašā dienā plkst.16.22 (lietas 71. lapa).

Apsūdzētais /pers. C/ tika aizturēts 2020. gada 11.novembrī plkst.15.02, no īslaicīgas aizturēšanas vietas atbrīvots tajā pašā dienā plkst.16.55 (lietas 41. lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu aizturēšanā pavadītais laiks ieskaitāms /pers. B/ un /pers. C/ brīvības atņemšanas soda laikā, kas atbilst brīvības atņemšanas soda 1 dienai.

[12] Kriminālprocesā piemērotie drošības līdzekļi.

Apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/ šajā kriminālprocesā piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (lietas 57., 84.lapa).

Tiesa atzīst, ka sprieduma izpildes nodrošināšanai piemērotais drošības līdzeklis apsūdzētajiem līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim atstājams spēkā.

[13] Procesuālie izdevumi.

Apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/ pirmās instances tiesā juridisko palīdzību sniedza zvērināts advokāts Anatolijs Gļanenko, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. pantu un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami 706,64 *euro* (lietas 199.-200., 210.-211.lapa).

[13.1] Kriminālprocesa likuma 368. panta piektā daļa paredz, ka procesuālos izdevumus, kas saistīti ar advokāta piedalīšanos kriminālprocesā pēc norīkojuma, ja procesa virzītājs likumā noteiktajā kārtībā personu ir atbrīvojis no maksas par juridisko palīdzību, [..] sedz no valsts līdzekļiem.

Kriminālprocesa likuma 83 panta pirmās daļas 4. punktā noteikts, ka aizstāvja piedalīšanās ir obligāta kriminālprocesā ja tiesības uz aizstāvību ir [..] personai, kura garīga rakstura vai cita veselības traucējuma dēļ pati nespēj izmantot savas procesuālās tiesības.

Tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais /pers. C/ atteicās no aizstāvja. Tiesa, skaidrojot atteikšanās iemeslu, secināja, ka apsūdzētais faktiski atsakās no aizstāvja mantiskā stāvokļa dēļ, jo izprot, ka notiesājoša sprieduma gadījumā procesuālie izdevumi var tikt piedzīti no apsūdzētā, bet šobrīd veicama ārstēšanās, kurai nepieciešami naudas līdzekļi (lietas 175.-179.lapa, 2022.g ada 19. aprīļa tiesas sēdes protokola 2. lappuse).

Tiesa ņem vērā Augstākās tiesas judikatūrā izteikto atziņu, ka tiesības uz aizstāvību persona var īstenot pati vai uzaicinot aizstāvi. Tomēr, ja apsūdzētais atsakās no aizstāvja, tiesai ir pienākums noskaidrot šīs atteikšanās iemeslu, tostarp, vai apsūdzētais no aizstāvja nav atteicies mantiskā stāvokļa dēļ (*Augstākās tiesas 2019. gada 29. novembra lēmums lietā Nr. SKK-J-625/2018 (Krimināllieta Nr. 11380060314*)).

Tiesības uz advokāta palīdzību ir viens no tiesību uz taisnīgu tiesu nodrošināšanas instrumentiem, šo tiesību nepamatota ierobežošana ir pretrunā ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta pirmajā daļā, Latvijas Republikas Satversmes 92. pantā, Kriminālprocesa likuma 15. pantā nostiprināto pamatprincipu – tiesībām uz taisnīgu tiesu. Tiesai ir jānoskaidro iemesls, kādēļ apsūdzētais atsakās no aizstāvja (*Augstākās tiesas 2015. gada 15. oktobra lēmums lietā Nr. SKK-J-572/2015 (Krimināllieta Nr. 11240029208)*).

Tiesa, pieņemot lēmumu par aizstāvja obligātu piedalīšanos kriminālprocesā, ņēma vērā lietā esošās ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, arī informāciju par nepieciešamo ārstēšanos, ko apsūdzētais uzrādīja tiesai, kā arī ziņas par nodarbinātību un apsūdzētā mantisko stāvokli. Lai gan tiesas izmeklēšanas laikā tiesai neradās šaubas par apsūdzētā pieskaitāmību, tomēr tiesa atzina, ka apsūdzētais faktiski nevar pilnvērtīgi īstenot savas procesuālās tiesības, līdz ar ko ir tiesisks pamats apsūdzētam nodrošināt aizstāvja piedalīšanos saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 83. panta pirmās daļas

4. punktu.

[13.2] Savukārt, ņemot vērā lietā esošās ziņas par apsūdzētās /pers. B/ mantisko stāvokli, nodarbinātību, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punktu, 368. panta pirmo daļu procesuālie izdevumi 353,32 *euro* apmērā piedzenami no apsūdzētās /pers. B/, jo tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 85. pantā paredzētos vai citus apstākļus, kas būtu par pamatu viņas atbrīvošanai no to segšanas. Tiesas vērtējumā šie procesuālie izdevumi ir samērojami ar apsūdzētās mantisko stāvokli un ir piedzenami no apsūdzētās valsts labā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 529. panta pirmās daļas 2.punktam procesuālo izdevumu atlīdzībai nosakāms 30 dienu termiņš labprātīgai izpildei no nolēmuma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par izdevumu atlīdzināšanu.

[14] Lietiskie pierādījumi.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. pantu izlemjama rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu lietiskie pierādījumi – pēc ķīmiskās izpētes atlikušās 40 (četrdesmit) klonazepāmu saturošās tabletes ar iepakojumiem iepakotas aploksnē, kas aizlīmēta ar sarkanas krāsas drošības uzlīmi Nr.^{A18}0213065 un atstāta glabāšanā Rīgā, Bruņinieku ielā 72b, Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 20.-113.KR no 2020. gada 19. novembra – pēc sprieduma stāšanās spēkā konfiscējami un iznīcināmi.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 135.pantu elektroniskie dokumenti sakarā ar tajā ietverto saturisko informāciju CD ar audio ierakstu, kas veikts 11.11.2020. (telefona saruna Nr.1) (Iepakojums Nr.1^{A}); CD ar audio ierakstu, kas veikts 11.11.2020. (telefona saruna Nr.2) (Iepakojums Nr.2^{A}); CD ar audio ierakstu, kas veikts speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā 11.11.2020 (Iepakojums Nr.3^{A}) – atstājami glabāties pie krimināllietas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527. - 531. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{1} panta otrajā daļā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) gadiem 1 (viens) mēnesi, un ar probācijas uzraudzību uz 1 (viens) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu brīvības atņemšanas soda laikā /pers. B/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2020. gada 11. novembra plkst. 15.02 līdz plkst. 16.22, kas atbilst brīvības atņemšanas soda 1 (viens) dienai.

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – atcelt pēc sprieduma stāšanās spēkā.

/pers. C/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{1} panta otrajā daļā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) gadiem un 1 (viens) mēnesi, un ar probācijas uzraudzību uz 1 (viens) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu brīvības atņemšanas soda laikā /pers. C/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2020. gada 11. novembra plkst. 15.02 līdz plkst. 16.55, kas atbilst brīvības atņemšanas soda 1 (viens) dienai.

/pers. C/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – atcelt pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā procesuālos izdevumus 353,32 *euro* (trīs simti piecdesmit trīs *euro* 32 *centi*) par aizstāvja Anatolija Gļanenko sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Procesuālo izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Kurzemes rajona tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85. panta pirmās daļas 2. punktu un 368. panta piekto daļu atbrīvot /pers. C/ no procesuālo izdevumu 353,32 *euro* (trīs simti piecdesmit trīs *euro* 32 *centi*) samaksas par aizstāvja Anatolija Gļanenko sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā, un procesuālos izdevumus 353,32 *euro* (trīs simti piecdesmit trīs *euro* 32 *centi*) segt no valsts līdzekļiem.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 138.^{2} panta 2. punktu /pers. B/ un /pers. C/ ir pienākums nākamajā darba dienā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes pieteikties papildsoda – probācijas uzraudzība – uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai.

Lietiskos pierādījumus:

- CD ar audio ierakstu, kas veikts 11.11.2020. (telefona saruna Nr.1) (Iepakojums Nr.1^{A}); CD ar audio ierakstu, kas veikts 11.11.2020. (telefona saruna Nr.2) (Iepakojums Nr.2^{A}); CD ar audio ierakstu, kas veikts speciālā izmeklēšanas eksperimenta laikā 11.11.2020 (Iepakojums Nr.3^{A}) – kā dokumentus atstāt glabāties pie krimināllietas;
- tukšu aploksni, aizlīmēta ar drošības uzlīmi Nr.^{A18}0213064 – pēc sprieduma spēkā stāšanās iznīcināt;
- pēc ķīmiskās izpētes atlikušās 40 (četrdesmit) klonazepāmu saturošās tabletes ar iepakojumiem iepakotas aploksnē, kas aizlīmēta ar sarkanas krāsas drošības uzlīmi Nr.^{A18}0213065 un atstāta glabāšanā Rīgā, Bruņinieku ielā 72b, Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes narkotisko un psihotropo vielu glabāšanas seifā ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr. 20.-113.KR no 2020. gada 19. novembra – pēc sprieduma stāšanās spēkā konfiscēt un iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2022. gada 12.septembris.

Tiesnese Guna Troika

DOKUMENTS PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU